

Til vands

Sejlads med mindre fartøjer uden motor er tilladt hele året uden for fuglebeskyttelseszonerne. Disse zoner er vist på kortet og afmærket med gule bølger på søen. Inden for disse zoner må man ikke sejle 1. februar til 31. juli. Oplevelsesmæssigt kan Arresø godt konkurrere med de svenske søer med vide udsigter og til tider pæne bølger, når det blæser mere end 5 m/s.

KAJAK, KANO OG ROBÅDE

I de senere år er det blevet mere og mere populært at ro havkajak i Danmark. Det mærker man også i Arresø Kajakklub, der holder til i Ramløse Havn og Frederiksværk Ro & Kajakklub. Sidstnævnte tilbyder roning med in- og out-riggere. Desuden har Foreningen Frie Fugle kajakaktiviteter fra Huseby. Det er en god idé at kontakte en kajakklub, hvis man vil dyrke kajakroning, idet det anbefales at have bestået grundkursus og lært sikkerhedsregler mm. Endelig er det en god idé at ro sammen med andre.

Hele Arresø rundt er en maraton distance, altså ca. 42 km. En fornuftig dags-tur kunne være ca. det halve, og Arrenæs deler også naturligt søen i 2 dele. Der er også mulighed for at overnatte f.eks. i shelter, så man kunne komme hele søen rundt på en weekendtur og virkelig udforske søen. Brug kortet og få ideer til mindre ture langs bredden og studér landgangs-mulighederne. Det er muligt at ro fra Roskilde Fjord gennem Arresø Kanal (med to overbæringer) til Arresø eller modsat.

Man kan også padle turen inkl. overnatning i kano, og her kan man have mere bagage med. Hvis man vil tage en skoleklasse eller lignende ud på kanotur, så kontakt Gribskov Kommunes Grejbank for lån af udstyr.

SEJLBÅD, VINDSURF MM.

Små sejlbåde ses af og til på søen, kontakt sejlklubberne i Ramløse og Frederiksværk for nærmere oplysninger. Vindsurfing er kun tilladt på den nordlige del af søen, men pas på du ikke ryger ind i fuglebeskyttelseszonerne. Kitesurfing er ikke tilladt på Arresø.

ANDET

Med hensyn til vinteraktiviteter, skal kommunen give tilladelse ved opslag til færdsel på isen. Isbåde skal holde en minimumafstand på 200 meter til våger. Badning kan ikke anbefales. Lystfiskeri er tilladt med gyldigt fiske-tegn (18-65 år), hvor man har lovlig adgang til søbredden og fra både.

REGLER OG TIPS TIL SØS

- Det anbefales, at man kan svømme
- Brug svømmevest eller redningsvest
- Tjek vejr og strøm (Aps: DMI, YR og SejlSikkert)
- Medbring tlf. i vandtæt etui (f.eks. i rem om halsen)
- Tag ud sammen med andre eller/og giv besked om, hvor du tager hen og forventet hjemkomst
- Bekendtgørelse om færdsel på Arresø: www.retsinformation.dk/forms/R0710.aspx?id=179022
- Private broer og landgangssteder må kun bruges til korte ophold eller efter aftale med lodsejer. De er med på kortet som orienteringspunkter
- Hvis man skal tilkalde hjælp i en nødsituation, kan det være smart at have installeret "App 112", idet alarmcentralen, så via GPS straks kan se, hvor man er.

Til lands

PÅ CYKEL

På kortet er indtegnet et turforslag rundt om søen på ca. 44 km. Mellem Bækkebro vest for Ramløse og Annisse følges cykelrute 701. Resten af turforslaget er ikke skiltet. Der er mange gode rasteplasser undervejs til at nyde medbragt mad og drikke ved søens bred. Ved kirkerne kan man fylde sin vanddunk og benytte toiletterne. Der er også mulighed for overnatning på telt- og shelterpladser undervejs. Turforslaget gennem sommerhusområdet Sandet er delvis på grusveje og en smal sti tæt langs søen. Her er det mest sikkert at cykle med uret, så man ikke skal krydse landevejen. Turforslaget ved søens sydvestbred forløber på skovvej gennem Sørup Vang mellem Dronningholm (sti til Frederiksværk) og der, hvor bådfarten starter ved P-plads fra Arresødalvej. Der er desuden en god cykelmulighed fra P-plads ved vejen mod Tibirke til stranden ved Stængehus til supplement.

TIL FODS

Ihærdige vandrere kan følge cykelturforslaget, men da en del heraf går via asfalterede veje, vil det være mere spændende, at bruge stier, skovveje og lignende. På kortet er vist flere afmærkede vandreruter og nogle stier. Ramløse har i sig selv 3 kløverstier, hvoraf den længste er den historiske rejse på Ellemosestien. Se også pilgrimsruten på www.tisvildevejen.dk

Man kan også vandre på Hovgårdsstien fra Ramløse med flot vue over søen og ud til Sandet, hvor man følger småveje og stier sydpå. Ved Arrenakke Bakke er der en fin vandresøjle. Man kan slutte ved Arresø Kanal i Frederiksværk, og følge en jungleagtig plankebro ud til en træpavillon med storslået udsigt over søen.

ADGANG UDEFRA TIL OMRÅDET

Man kan tage cyklen med toget til Hillerød og cykle derfra (start på en af de lokale ruter 101 eller 103), eller fortsætte med tog til Helsing (herfra tages cykelrute 701) eller til Frederiksværk/Kregme. Cykelmedtagning er gratis. Brug www.rejseplanen.dk til at finde busforbindelser, hvis du er til fods. Vælg en delstrækning eller tag hele udstyret på ryggen og overnat i shelter undervejs. Der er tog til Hillerød og Hundested fra Kregme og Frederiksværk stationer, som også giver adgang til Arrenæs, der er et godt forslag til en dagstur.

BIL OG MOTORCYKEL

På kortet er indtegnet Margueritruen, som er en landsdækkende turistrute for den motoriserede trafik følgende smukke veje, herunder "panoramavejen" mellem Annisse og Ramløse. Du kan undervejs nyde udsigterne over søen, parkere på P-pladser og gå en tur på de viste vandreruter eller slå dig ned ved bord og bænke på rasteplasserne.

RIDNING

Der er ikke så mange muligheder for at ride langs søen, men der planlægges flere ridestier på Arrenæs. Her anbefales parkeringspladsen nær Kregme rundkørsel. Der er endvidere 46 km ridestier i Tisvilde Hegn.

Historie, fauna og flora

Oprindeligt var Arresø en lavvandet fjord forbundet med Kattegat, dér hvor Sandet og Melby Overdrev i dag ligger. På grund af landhævninger og tilsanding lukkedes udmundingen til Kattegat langsomt og Arresø blev til en ferskvandssø med udløb til Roskilde Fjord. Da udmundingen lukkede begyndte vandstanden i søen at stige. En sluse regulerer vandstanden til 3,90 m.o.h. og i dag er Arresø vores største sø arealmæssigt (41 km²), men ikke den vandrige (det er Esum Sø), da den er forholdsvis fladvandet med en største dybde på 5,6 meter.

Navnet Arre betyder brune og henviser til en bundvegetation af denne farve. Senere har søens farver skiftet mod det grønne på grund af voldsom algevekst. Søens vand var klart op til omkring år 1900, hvor man kunne se plantevækst på omkring 4 meters dybde. Men fra 1920 udledes spildevand og særligt fra 1950 udledes meget forurening fra Hillerød via Pøleåen. Først omkring 1970-80 bliver myndighederne opmærksomme på, at der må gøres noget. Man prøver herefter at styre fosforudledningen, men søens bund er allerede fyldt af næringsstoffer.

Selvom man ikke kan se det, så er der dog i dag en del fisk i søen, og der drives stadig erhvervsfiskeri på aborre, gedde, sandart, ål og brasen. Særlig ålefiskeriet har tidligere været givtigt og sandart er stadig en god eksportvare. Fuglelivet skyldes også, at der faktisk er mad i vandet. Man ser jævnligt havørn, fiskeørn, stor skallesluger, skarv, rørdrum, rørhøg, skægmejsje, isfugl, fiskehejre m.fl. Senest tilkomne fauna er bæverne, som bl.a. bor ved Dronningholm, Ramløse Å og Pøleåen. Bæverne blev udsat i Holløse Bredning 2009.

Floraen omkring søen byder på mange sjældne plantearter, bl.a. orkideer pga. den kalkholdige jord, der stammer fra den tidligere havbund. Særligt sydbredden findes f.eks. sump-hullæbe, den kødædende vibefedt og leveurt. Arresø og Ellemosen er udpeget som Natura 2000-område, der indebærer særlig beskyttelse af flora og fauna.

PRAKTISKE OPLYSNINGER

KAJAKKLUBBER

Arresø Kajakklub: www.arresoekajakklub.dk
Frederiksværk Ro & Kajakklub: www.frv-roklub.dk
Foreningen Frie Fugle: www.friefugle.dk
Tisvildeleje Kajakklub: www.tisvildelejekajakklub.dk

SEJLKLUBBER

Ramløse: www.arresoesejlkub.dk
Frederiksværk: www.frv-sejl.dk
UDLEJNING AF KANOER, GREJ, TURSEJLADS OG TIPS
Frederiksværk Camping: www.fredfyldt.dk tlf. 23 44 88 44
Gribskov Grejbank: www.gribskov-ungdomsskole.dk tlf. 72499999
Tursejlad med Frederikke: www.msfrerikke.dk tlf. 30230685
Vandretips: www.dvl.dk Lokalafd.: www.dvl-nsj.dk
Cykeltips: www.cyklistforbundet.dk
Lokalafd: Facebookgruppen Cyklistforbundet i Gribskov

OVERNATNING

Lejrpladser skal bookes på www.udinaturen.dk Teltpladser kan frit benyttes www.teltpladser.dk herunder shelters, som ikke tilhører en lejrplads. Der er vandrerhjem i Frederiksværk samt campingplads. Desuden findes der hoteller og B&B. Se derom og øvrig turistinformation på: www.visitnordsjaelland.com

LITTERATUR OG YDERLIGERE INFORMATION

Historien rundt om Arresø. Henning Overgaard Mogensen. 2007.
Annisse Sogn gennem 200 år. Sigrd Nielsen.1995.
Bekendtgørelse om færdsel mm på Arresø. www.retsinformation.dk
www.naturstyrelsen.dk
www.friluftsguiden.dk
www.halsnaes.dk
www.gribskov.dk
www.hillerod.dk
www.friluftstraadet.dk
www.rejseplanen.dk
www.halsnaes.kajakkort.dk
Naturcenter Auderød Havn: www.auderodhavn.dk

Friluftsliv ved Arresø

Foreningen Frie Fugle har etableret et samarbejde med Arresø Kajakklub i Ramløse og via dette friluftskort også med kommunerne, Naturstyrelsen og lokale friluftorganisationer. Vi ønsker sammen at udvikle friluftsliv og turisme på og omkring Arresø.

Arresø er Danmarks største sø, men i forhold hertil er den ikke særlig meget brugt til friluftsliv. Det skyldes, at store dele af landarealerne er private, og store dele er tilgroet med tagrør, også ved offentlige arealer. Bekendtgørelsen, som regulerer hensynet til fugleliv mm og dermed balancen mellem naturbeskyttelse og adgang til naturen, er et godt grundlag til udvikling af friluftsliv og turisme tilknyttet søen. Det vil vi arbejde videre på. Med dette friluftskort er taget første skridt/rotag. Kom gerne med tilbagemeldinger og forslag.

Jens Erik Larsen
www.friefugle.dk

Folderen "Arresø til vands og til lands" er udgivet af Foreningen Frie Fugle, 2. udgave, juli 2018.

Tekst: Jens Erik Larsen · Foto: Jens Erik Larsen, Jørgen Falk og Annelise Lemche
Design og produktion: Paramedia 11947

ISBN: 978-87-89835-92-1

Grundkortet er reproduceret udsnit af Danmark 1:50.000, © Geodatastyrelsen
Folderen er gratis, kan også findes på www.friefugle.dk samt kommunernes hjemmesider.

Folderen er udarbejdet med hjælp fra en følgegruppe med deltagelse af Naturstyrelsen Nordsjælland, Gribskov Kommune, Halsnæs Kommune, Hillerød Kommune, Arresø Kajakklub, Dansk Vandrelaug og Cyklistforbundet.

Udarbejdelse af folderen er støttet af: Gribskov Kommune via Puljen for kultur, idræt, turisme og landsbyer, Udlokningsmidler til Friluftslivet fra Friluftsrådet, Halsnæs og Hillerød kommuner, Naturstyrelsen, Arresø Kajakklub og Foreningen Frie Fugle.

Arresø

- til vands og til lands

